

Alkutuotannon omavalvonnan kuvaus

1 Tilojen puhtaanapito

Highland-rodun kasvatus poikkeaa monelta osin muiden rotujen kasvatuksesta. Toiminta tapahtuu ulkona ympärivuotisesti. Kesällä eläimet laiduntavat kesälaitumilla, joista suurin osa kuuluu ympäristötuen erityistukialueisiin. Ruokintakaudella eläimet ovat pienemmässä talvitarhassa. Ruokintapaikkaa kierrätetään, joten lanta kertyy tasaisesti pellolle. Pelto uudistetaan keväällä heti eläinten siirryttyä kesälaitumelle. Alueen sulamisvedet imeytetään alempana olevalle pellolle, joten ravinteita ei pääse vesistöihin.

Talvitarhassa eläimillä on käytössä olkikuivitettuja makuukumpuja ja suojakatoksia, joissa on myös olkikuivitus. Näihin makuupaikkoihin kertyvä vähäinen lantamäärä kerätään päivittäin pois. Samalla tarkastetaan kuivikkeiden laatu ja määrä. Highland-rodun korsirehuruokinnasta johtuen lannan koostumus on sellainen, että keruu on helppoa ja nopeaa.

2 Laitteiden, säiliöiden, häkkien ja kuljetusvälineiden puhtaanapito

Traktori ja siihen kuuluvat laitteet puhdistetaan tarvittaessa. Ruokintahäkit puhdistetaan ruokintakauden päätyttyä ja tarvittaessa sen aikana.

Kesälaitumella oleva umpinainen vesisäiliö puhdistetaan huoltoluukun kautta huolellisella pesulla ennen laidunkauden alkua. Pesuaineena käytetään tolua.

Talvitarhassa oleva eristetty juomakaukalo puhdistetaan perusteellisesti muutaman kerran talvikaudessa. Pesu tapahtuu ainoastaan suojasäällä jäätyminen estämiseksi. Juomakaukalon toimintaa tarkkaillaan päivittäin ja samalla siitä poistetaan mahdolliset epäpuhtaudet, kuten ruohonkorret.

3 Eläinten puhtaanapito

Eläimiä harjataan erityisesti keväällä ja alkukesästä, jolloin eläimiltä irtoaa talvikarva. Irronneet karvat poistetaan tarhasta, etteivät keväällä syntyvät vasikat vahingossa niele niitä. Karvapeitteestä poistetaan harjatessa takkuuntumat, irtokarvat ja ”huovittuneet” kohdat.

Eläimiä tarkkaillaan päivittäin ja niiden puhtaudesta pidetään erityistä huolta. Mahdollisesti satunnaisesti karvoihin tarttuneet pienet lantakokkareet poistetaan käsin.

Ennen poikimista leikataan emojen vetimien ympäriltä pitkä karva pois, että imettäminen lähtisi mahdollisimman sujuvasti alkuun.

Eläimillä on erinomainen mahdollisuus myös omatoimiseen puhdistautumiseen. Ne hoitavat turkkiaan esimerkiksi puihin kihnuttamalla. Emot puhdistavat itse vasikkansa nuolemalla.

Sorkkaterveyttä tarkkaillaan ja tarvittaessa tehdään sorkkahoito suoraan tarhassa.

Tilan eläimet ovat erityisen kesyjä ja helposti käsiteltäviä, joten hoitorutiinit sujuvat helposti, ilman eläinten stressaantumista.

4 Kasveista ja sienistä saatavien sellaisenaan syötävien alkutuotannon tuotteiden puhtauden tarkkailu

Tilalla ei tuoteta kasveja ja sieniä myyntiin.

5 Rehun ja veden aistinvaraisen laadun valvonta

Tilalla käytetään ruokintakaudella esikuivattua säilörehua. Rehun laatua tarkkaillaan aina paalia avatessa ja mahdollisesti pilaantunutta paalia ei käytetä eläinten ruokintaan. Paalien säilyvyyden varmistamiseksi pyritään tekemään mahdollisimman tiiviitä paaleja ja käärinnässä käytetään riittävää kerrosmäärää. Käärinnän jälkeen paaleja ei enää siirretä.

Eläimille annettava vesi on Kauhajoen Vesihuolto Oy:n verkostosta tulevaa ja koko tilan talousvesi on samasta verkostosta. Veden laadun tarkkailu tapahtuu aistinvaraisesti normaalissa päivittäisessä käytössä.

6 Haittaeläinten torjunta

Toiminnan luonteesta johtuen haittaeläimet eivät muodosta ongelmaa. Talvitarhassa olevien jyrsijöiden määrää seurataan, mutta on huomattavissa, että pienpedot ja petolinnut pitävät jyrsijöiden määrän kurissa.

7 Jätteiden käsittely

Kaikki tilalla syntyvä jäte hoidetaan alueellisen jätehuoltoyrityksen, Botniasroskin toimesta. Kesäaikana kotitalouden eloperäinen jäte kompostoidaan. Paperi, lasi ja metalli lajitellaan ja toimitetaan Jokimäen ekopisteeseen. Ongelmajätteet, sekä paalien muovit/verkot toimitetaan Aronkylän hyötykäyttösasemalle.

Traktorin huolto suoritetaan valtuutetussa huoltopisteessä, joka hoitaa jäteöljyt ja muut ongelmajätteet.

8 Elintarviketurvallisuuden ja jäljitettävyyden varmistamiseksi tarpeelliset varotoimet tuotaessa eläimiä, kasveja ja sieniä alkutuotantopaikalle

Tilalle hankittavat eläimet ostetaan BVD- ja salmonellavapailta tiloilta. Ne on merkitty asianmukaisesti korvamerkeillä ja ne ovat kantakirjattuja. Tilalle ostetaan vain terveitä eläimiä. Eläimiä ostetaan kuitenkin mahdollisimman harvoin ja ostoissa suositaan mieluummin suoraa kauppaa yksittäiseltä, tutulta tilalta. Eläimiä ostetaan vain Suomesta. Mikäli jalostustarpeen vaatiessa turvaudutaan siitossonnin hankinnassa tuontiin, niin toimimme ETT:n ohjeiden mukaisesti.

Luomuhyväksyty, teollisesti valmistetut rehut ja kivennäiset hankitaan Eviran ja Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry:n hyväksymiltä toimijoilta. Rodun erityisominaisuuksien vuoksi ostettavan teollisen rehun määrä on erittäin pieni.

Mikäli oman rehun lisäksi tulisi jostain syystä tarvetta hankkia säilörehupaaleja muualta, niin turvautuisimme siinä tuttujen luomuviljelijöiden apuun ja hankinnoista pitäisimme tarkkaa kirjaa.

9 Rehun lisäaineiden, eläinlääkkeiden, kasvinsuojeluaineiden, lannoitevalmisteiden, biosidien ja vaarallisten kemikaalien käyttö ja säilytys

Kasvinsuojeluaineita tilalla ei ole, koska tilamme on luomusopimuksen piirissä.

Mahdolliset luomulannoitevalmisteet hankitaan JOT periaatteella oikeaan aikaan ja oikeina määrinä, joten varastointitarvetta ei ole. Käytännössä lannoitteet tulevat omasta karjanlannasta tai sitten toiselta karjatilalta saatavasta lietelannasta.

10 Henkilöstön perehdyttäminen elintarvikehygieniaan ja tartuntatautien torjuntaan.

Tila järjestää itse tarvittavan lomituksen ja sijaistarpeessa turvaututaan ensimmäisenä puolison apuun.

Laitumella ja tarhoissa ei ole käytössä tautisulkua, eikä työvaatteita välttämättä aina vaihdeta sinne mentäessä. Samoja saappaita ja työasua käytetään kuitenkin vain omalla tilalla. Työvaatteet pestään säännöllisesti. Eläinlääkäri käyttää omaa suoja-asuaan. Vierailijoille on varattu tilan kengät ja ulkopuoliset eivät saa mennä ilman lupaa ja opastamista laitumille ja tarhoihin.